

Motion till riksdagen 2025/26:3047

av **Markus Wiechel (SD)**

Internationellt kris- och hälsosamarbete

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över införandet av en nordisk coronakommission och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga en utvärdering av det nordiska hälsosamarbetet och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten till ett starkt och gemensamt nordiskt krissamarbete och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över en nordisk strategi med syftet att förenkla regelverket för att enklare dela läkemedel och sjukvårdsmaterial och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utvärdera gemensamma nordiska beredskapslager och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten till ökad transparens i det internationella hälsoarbetet och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Visionen att Norden ska bli världens mest integrerade region till 2030 har samtliga nordiska regeringschefer ställt sig bakom. Det finns dock mycket kvar att arbeta med för

att detta ska bli verkligt, men visst skulle vi tjäna något enormt på ett starkare nordiskt samarbete där vi utnyttjar den potential som finns i världens tolfte största samlade ekonomi. Efter coronavirusets intåg i Norden 2020 ser dock denna vision ut att vara långt borta. Olika vägval orsakade splittring – bland annat till följd av Sveriges saktfärdiga agerande inför covid-19 och oförmågan att skydda invånarna och de mest sårbara individerna från detta nya och dödliga virus.

Mot bakgrund av detta är det inte konstigt att gränserna mot Sverige stängdes och att många i våra nordiska grannländer kommit att förknippa Sverige med något av ett parialand. I opinionsundersökningar och i Svenska institutets granskning har vi tydligt sett hur synen på framförallt Sverige försämrades drastiskt till följd av den svenska pandemihanteringen men också till följd av svensk migrationspolitik och den skenande brottsligheten.

Att det är så får dock inte ändra på strävan att stärka det nordiska samarbetet – och det finns lyckligtvis delar där samarbetet fungerat väl, även under 2020 (såsom exempelvis i fråga om gemensamt stöd till strandsatta nordbor utomlands). Det finns därför skäl att bejaka det som gått bra, men också att se över var vi gemensamt kan agera annorlunda. Pandemin borde om något visa på vikten av att vi kan agera gemensamt och att vi snabbt kan bistå varandra i krissituationer i syfte att rädda såväl liv och hälsa som ekonomi. För att så ska bli möjligt måste korten på bordet och vi måste få till en gedigen granskning av pandemiåren 2020 och 2021. Regeringen bör tillsätta en nordisk coronakommission i syfte att utvärdera samarbetet och åtgärderna bland de nordiska länderna under coronakrisen.

Internationellt hälsosamarbete omfattar ett brett spektrum av områden, bl.a. vaccinationsberedskap, informationsspridning för att förebygga sjukdomar samt arbetet med att bota sjuka. Coronapandemin kom att förändra vardagen för människor i hela världen och den har kommit att tydligt aktualisera vikten av internationella samarbeten, inte minst beträffande just krisberedskap och hälsofrämjande åtgärder. Vidare har pandemin visat hur viktigt det är med det nordiska samarbetet, samtidigt som vi sett konsekvenserna av att nära grannar av hälsoskäl tvingades stänga gränserna, vilket gjorde att människor som till vardags utan vidare kunnat vandra över gränsen till släkt

och vänner plötsligt blev isolerade. Genom att kombinera olika politikområden i Norden kan vi säkra såväl en förbättrad tillgång till arbetskraft som praktisk möjlighet att producera önskvärda produkter i krisande tider. När världen står inför naturkatastrofer, konflikter eller pandemier krävs goda samarbeten mellan olika länder för att kunna skydda invånarna – ett arbete som kräver såväl vilja och engagemang som goda rutiner. Därtill krävs tillit till att systemet med ett ömsesidigt samarbete fungerar med en hög grad av transparens. Av den anledningen måste det befintliga nordiska hälsosamarbetet utvärderas, det bör skapas en nordisk coronakommission och möjligheten att skapa ett starkt och gemensamt nordiskt krissamarbete bör utredas. Nationell lagstiftning som reglerar läkemedelshantering och annat sjukvårdsmaterial kan tyvärr komma att bli ett hinder för att Sverige ska kunna använda sig av att utbyta material eller läkemedel med våra grannländer i en krissituation. Av den anledningen krävs det att en gemensam nordisk strategi tas fram i syfte att förenkla regelverket för att enklare dela samt köpa in läkemedel och sjukvårdsmaterial vid kriser. Vidare kan en gemensam beredskap stärka tillgången till exempelvis skyddsmateriel, läkemedel och förnödenheter genom gemensamma beredskapslager, som tyvärr inte finns idag men som måste upprättas.

Markus Wiechel (SD)